

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Анна МАРИНИЧЕВА	СУТНІСТЬ ЗАКОНУ ЗАПЕРЕЧЕННЯ.....	138
Аліна МІНЧЕНКО	СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ПРАГМАТИЗМУ В ЖИТТІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ.....	140
Олександр ПАСТУХ	ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СУСПІЛЬСТВА І ПРИРОДИ: АНТРОПОЦЕНТРИЗМ VS ЕКОЦЕНТРИЗМ.....	143
Анна ПОПОВИЧ	ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ ВІРИ ТА РОЗУМУ В ЛЮДСЬКОМУ БУТТІ.....	145
Микола БУХАНЕНКО, Іван КОТЕЛЬНИКОВ,	ГЕОПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ.....	148
Марія ОДАРІЙ, Максим ЛАВРЕНТЬЄВ	ІСТОРІЯ СТОМАТОЛОГІЇ ВІД ЕПОХИ ЕНЕОЛІТУ ДО СЬОГОДЕННЯ.....	150
Єгор ДУБІНЄНКО, Анастасія ЄГОРОВА	УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКІ МІЖДЕРЖАВНІ ВІДНОСИНИ У ДОБУ ДИРЕКТОРІЇ УНР 1918-1920 РОКИ.....	152
Альвіна ПИСАРІВСЬКА	ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ОДЕСИ.....	154
Кирило СТОЯНОВ, Артем ЯРОШ	МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: МЕХАНІЗМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	157
Валерія ТВЕРДОВСЬКА	ПОЛІТИЧНІ ТА ШЛЮБНІ ЗВ'ЯЗКИ ПЕРІОДУ КИЇВСЬКОЇ РУСІ.....	159
Талла ЧАЙКОВСЬКА, Богдан ВИБОРНИЙ	КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ.....	161
Дмитро ЧОЛАК	НАСЛІДКИ ГОЛОДОМОРУ ДЛЯ САМОУСВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ.....	163
Вікторія ДІДЕНКО	БУЛІНГ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ (на матеріалах соціологічного дослідження).....	165
Вячеслав ФІЛІПЧУК	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ.....	168
Віолета СВІТЛИЦЬКА	ЕТИМОЛОГІЯ ТА ДОФІЛОСОФСЬКЕ РОЗУМІННЯ ФЕНОМЕНУ «ЖІНКА».....	170
Mykola KICHKA	PROFESSIONAL TRAINING PECULIARITIES OF SPECIALISTS IN THE ECONOMIC DOMAIN.....	173

Період українсько-румунських міждержавних відносин доби Директорії УНР характеризувався суперечливими аспектами, починаючи від територіальних претензій і закінчуючи спробами військового та економічного співробітництва. Українська Директорія намагалася залучити Румунію до співпраці у боротьбі з більшовиками, однак невирішені питання щодо Буковини та Бессарабії не дозволили розвинути повноцінне партнерство. Територіальні суперечки, відсутність спільних економічних інтересів і політична нестабільність призвели до того, що відносини залишилися напруженими. Загальні наслідки цього етапу були значними для обох держав. Для України відсутність стратегічного партнера на південному заході стала однією з причин внутрішньої нестабільності та падіння Директорії, тоді як для Румунії взаємовідносини з Україною залишалися джерелом нестабільності у прикордонних регіонах.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук М. А. Відносини Румунії з урядом Української Народної Республіки в 1919 р. // Український історичний журнал. - 2010. - № 4. - С. 115-127 http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=IDP=&S21STR=journal_2010_4_115
2. Українсько-румунський прикордонний конфлікт у Південно-Західній Україні 1919 року: витоки та передумови: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/12728/1/Potylchak.pdf>
3. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України: [i](http://www.mfa.gov.ua)
4. Науковий журнал "Український історичний журнал": http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=JU_U_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=I=&S21COLORTERMS=0&S21STR=journal

Альвіна ПИСАРІВСЬКА,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

ОПП «Середня освіта (Інформатика)»,

факультет кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук,

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Юлія МЕЛЬНИК, к.політ.наук доц. кафедри

мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін,

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ОДЕСИ

Одеса – місто, про яке ніколи не забували дослідники, митці, політики та бізнесмени. Про Одесу та її жителів писали багато талановитих письменників, її прикрашають чудові архітектурні та скульптурні пам'ятки, оспівані в прекрасних піснях і дотепних народних казках. При всій різноманітності художніх,

політичних і наукових спостережень комплексного твору відтворюється вся дивовижна палітра національних, економічних і соціальних орієнтацій [1].

Перша присутність людини на території сучасної Одеси та навколо неї датується періодом пізнього палеоліту (58-38 століття до н.е.). Першими людьми, які оселилися в Одеській області, були неандертальці, що жили поблизу сучасного села Іллінка, за 20 км від міста Одеси. Між 6 і 2 століттями до н.е. стародавні греки заснували 12 колоній на території сучасної Одеси. Найбільшими з них були “Гавань Істріан” і “Гавань Ісіакон”. Мешканці цих колоній займалися переважно рибальством і судноплавством. Однак, через кілька століть ці колонії занепали. Близько 375 року н.е. Одеський регіон був окупований гунами під час Великого переселення племен. Пізніше, у 8-10 століттях, на північному узбережжі Чорного моря панували давньоруські племена тиверців і уличів. У 14 столітті в степах регіону панували ногайці, із тих пір нечисленне місцеве населення складається переважно з татар. У той же час в Одесі знаходилася генуезька фабрика «Джінестра» [1].

Наприкінці 14 століття на берегах одеської затоки Чорного моря з'явилося поселення Кочубей (Качибей), в добу Великого князівства Литовського за часів правління князя Вітовта. За однією з версій місто було засноване українським шляхтичем Коцюбою Якушинським, за іншою, більш ймовірною версією, - селянами з подільського села Кочубеїв. Ймовірно мешканці цього села переселилися на узбережжя Чорного моря і збудували портове містечко, яку традиційно називали на честь свого рідного села. В ті часи українське Поділля належало шляхецькому роду Язловецьких. В 15 столітті кордони Великого князівства Литовського включали в себе всю територію Київської Русі і сягали узбережжя Чорного моря. Значну частину населення держави складали Українці, нащадки мешканців Київської Русі. Саме тому в 14-15 століттях, за 500 років до приходу військ Катерини II, на території Одещини і загалом Північному причорномор'ї вже селилися українці. В 1421 році на високому плато, ймовірно, на місці сучасного Оперного театру “Пале-Рояль”, був збудований замок для охорони міста і порту. Внаслідок Литовсько-Польської війни 1431 року місто Качибей тимчасово перейшло у володіння Польських урядовців, а в 1442 році було підпорядковано польсько-українському магнату- Теодору Буцацькому-Язловецькому. Таким чином, під владою Язловецьких опинилося не лише Поділля, а й узбережжя Чорного моря [2].

Замок Кочубеїв було зруйновано у другій половині 15 століття внаслідок татарських а пізніше і козацьких набігів. Торгівельне місто занепало. У 18 столітті місто частково відродили кримські татари і назвали його Хаджибей. В 1765 році містечко Хаджибей було надано особливий статус і дано право монопольного вивезення зерна, того ж року почалося будівництво нової турецької фортеці “Енітунія” [2].

Одеський феномен першої половини XIX століття мав підстави, які розгледіли далекоглядні європейські негоціанти ще в першій половині 1790-х років, коли Одеса мала назву Хаджибей і місто це щойно було приєднано до російської імперії. Приєднання це, як відомо, відбулося в самому кінці 1791 року

(у Європі, що жила за григоріанським календарем, тоді вже був рік 1792-й), а вже 1793 року за другим поділом Речі Посполитої під владу вказаної імперії було приєднано Правобережну Україну — Київщину, Поділля та частково Волинь (від 1795 року — всю Волинь). Отже, російська імперія відхопила собі давню «житницю Європи», і негоціанти відразу почали міркувати: що ж робити з цими надлишками зерна та іншої сільськогосподарської продукції, що після кардинального переділу кордонів на сході Європи у 1770–1790-х роках не могли знайти собі збуту [3].

Османську фортецю багато разів атакували запорізькі козаки та російські імперські війська. Однак у ніч з 13 на 14 вересня 1789 року фортеця і поселення були остаточно захоплені. Російське військо під командуванням каталонця Хосе де Рібаса та Чорноморське козацьке військо під командуванням Антона Головатого та Захарія Чепіги [4].

За часів Речі Посполитої українське зерно потрапляло в Європу через Гданськ, а приблизно з 1800 року пішло на європейські ринки через Одесу [4]. Вже наприкінці XIX століття років Одеса стала найбільшим містом України, четвертим містом в російській імперії. І все це за рахунок українського зерна. Російська імперія тут ні до чого. Селяни Київщини, Волині і Поділля, пізніше Херсонських степів і частково молдавські селяни Бессарабії вирощували зерно, на якому Одеса зростала. Так, зростання припало на перебування міста під владою російської імперії, але перше зерно з росії в Одесу потрапило тільки під час голоду 1833 року — привезли з Поволжя [4].

Згодом розпочалося будівництво порту та містобудування. У цей час Хаджибей було перейменовано на Одесу, якою він залишається донині. Незважаючи на велику кількість українського населення, переважно з колишніх козаків, Одеса була малонаселеною, тому влада запрошувала албанських, болгарських, грецьких, єврейських, німецьких та інших поселенців. З початку 19 століття Одеса розпочала активну торгівлю і перетворилася на європейський та середньоазіатський центр постачання зерна. У 1825 році Одеса була заснована у складі Херсонської губернії, а в 1920 році увійшла до складу однойменної губернії, яка проіснувала лише п'ять років. У різні часи імперського періоду Одесу очолювали талановиті люди. Наприклад Хосе де Рібас, Томас Кобле, герцог де Рішельє (9 березня 1803 — 27 серпня 1814), Луї Александр Андре де Ланжерон, Михайло Воронцов, Пауль Деметріус Коцебу, Олексій Пашков, Воронцов Семен Михайлович (23 грудня 1863 — 14 грудня 1867), Микола Новосельський (15 грудня 1867 — 17 липня 1878), Григорій Маразлі (21 жовтня 1878 — березень 1895) тощо [4].

Список використаних джерел:

1. Станко В. Н. Історія Одеси: [історично-краєзнавчі нариси] / Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Одеська обласна державна адміністрація, Одеська міська рада Друк, 2002. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=00004551%5F01

2. Сапожников І. В., Білоусова Л. Г. Архів-Історія Одеси, 2016. URL: https://www.academia.edu/27303445/%D0%9E%D1%81%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%B7%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BA_%D0%A5%D0%B0%D0%B4%D0%B6%D0%B8%D0%B1%D0%B5%D0%B9_Hocabey_hisar_%DB%8C%D8%AD%D8%B5%D8%A7%D8%B1_%D8%A8%D9%83_%D8%AD%D9%88%D8%A7%D8%AC%DA%BE_%D0%B2_1766_1789_%D0%B3%D0%B3_Ottoman_castle_Hadzhibey_in_1766_1789_2016
3. Савченко В., Гончарук Т. Повсякденне життя Одеси на зламі епох. Одеса Ланжерона — Воронцова (1819–1839), 2023 — 9 с. URL: https://book-ye.com.ua/catalog/rehiony-ukrayiny/povsyakdenne-zhyttya-odesy-na-zlami-epokh-odesa-lanzherona-vorontsova-1819-1839/?srsltid=AfmBOopnH_3_4ZHwywIHHfX8rIcJ6162rwLqXLMAaqrAx2rXH4be69U8
4. Штекель М. Історія Одеси. Що робить її справжнім українським містом?, 2020. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30723938.html>

Кирило СТОЯНОВ, Артем ЯРОШ,
здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП «Кібербезпека та захист інформації»,
факультет кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна
Науковий керівник: Юлія МЕЛЬНИК, к.політ.наук доц. кафедри
мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: МЕХАНІЗМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Міжкультурний діалог у контексті європейської інтеграції України є не лише засобом збагачення національної ідентичності, але й ключовим елементом інтеграційних процесів. Євроінтеграція, спрямована на наближення України до європейських політичних, економічних та соціальних стандартів, потребує поглиблення культурної взаємодії як основи для стійкого співробітництва та взаємного збагачення. Цей діалог сприяє розширенню культурної дипломатії, створенню спільного розуміння європейських цінностей, а також посиленню соціальної згуртованості, яка є необхідною для успішної інтеграції [1].

Історичний і культурний зв'язок України з європейськими країнами створює унікальну основу для розвитку міжкультурного діалогу. Україна, яка завжди мала сильні зв'язки з Європою, спирається на спільні цінності демократичного розвитку, захисту прав людини та свободи слова, які є фундаментальними у сучасній європейській цивілізації. Ці цінності не лише резонують із прагненнями українського суспільства, але й забезпечують ґрунт для поглиблення взаємного розуміння між Україною та країнами Європейського Союзу.